

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΟΛΑ ΤΑ ΠΕΡΙΡΡΕΟΝΤΑ

Κολόσσι-
-η άτακτη
ανάπτυξη
βορείως
του κά-
στρου με
την παρα-
πεταμένη
πολιτιστι-
κή κληρο-
νομιά
(ξωκκλή-
σια).

Ανάπτυξη στις Βρετανικές Βάσεις

ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

Σαβ, 01 Νοέμβριος 2014, p.29

Αποδελτίωση:01/11/2014

Οργανώθηκε το Σάββατο 25/10, από το Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου, σε συνεργασία με τον Σύλλογο Αρχιτεκτόνων και τον Σύνδεσμο Πολεοδομών, συζήτηση με θέμα «Ανάπτυξη της περιοχής εντός των ορίων των Βρετανικών Βάσεων: Μια ευκαιρία ή «κάτι από τα ίδια»;» Εύστοχος και περιεκτικός τίτλος, αφού πολλές φορές ακούμε ότι «επιόσαν μας τους καλλύπτερους τόπους» ξεχνώντας πως όλες οι περιοχές της Κύπρου ήταν πανέμορφες και μαγευτικές και ότι η καταστροφή τους επήλθε λόγω της προώθησης ιδιωτικών συμφερόντων ελλείψει παιδείας, νομοθεσίας και στρατηγικού πολεοδομικού σχεδιασμού. Είναι δε γεγονός, ότι διά στόματος του προέδρου Αναστασιάδη και πανηγυρικής αναμεταδόσεως από τα ΜΜΕ, η νέα συμφωνία με τη βρετανική κυβέρνηση παρουσιάστηκε ως ένα μεγάλο επίτευγμα το οποίο θα φέρει την «οικονομική αναγέννηση σε μια εποχή που ο τόπος χρειάζεται οικονομική ανάκαμψη, ελκύοντας ξένες επενδύσεις και επιτρέποντας στις κοινότητες που βρίσκονται εντός των Β.Β. την ανάπτυξη όπως στην υπόλοιπη Κύπρο...».

Η λέξη «ανάπτυξη» χρησιμοποιείται ξανά χωρίς να έχει επαναπροσδιοριστεί και διερωτάται κανείς αν θα γίνει ανοργάνωτα όπως στο παρελθόν ή αν θα έχουμε μια ευκαιρία για ανάπτυξη (με την ορθή εξελικτική έννοια της λέξης, προς το καλύτερο) βάσει άλλων κριτηρίων. Η καταστροφή που έγινε στο φυσικό και πολιτιστικό τοπίο από την κερδοσκοπική εκμετάλλευση της γης χωρίς περιβαλλοντικές μελέτες και χωρίς όραμα για την εξέλιξη των πόλεων μας, είναι πια αναγνωρισμένη. Εντούτοις, ακόμα δεν λαμβάνονται σοβαρά υπόψη η σημασία του φυσικού περιβάλλοντος, της πολιτιστικής κληρονομιάς, η αλλαγί στις κλιματολογικές συνθήκες και όσων έχουν να κάνουν με το κοινό συμφέρον αντί με το συμφέρον των κατοίκων μιας περιοχής ή κάποιου επιχειρηματία. Δυστυχώς, αυτές οι έννοιες που αποτελούν κριτήρια του πολεοδομικού σχεδιασμού και αρχές της αειφόρου ανάπτυξης που προστατεύονται από ευρωπαϊκές συνθήκες, στον τόπο μας διαμορφώνονται όπως βολεύει με αποτέλεσμα, εκτός από τα πρόστιμα που πληρώνου-

Κολόσσι -η περιοχή νοτίως του κάστρου που δίνεται τώρα για ανάπτυξη, θα είναι «κάτι από τα ίδια;». Στο βάθος, οι Β.Β. (που νοιάζονται δήθεν για το περιβάλλον) με τις διάσπαρτες κεραίες τους.

με στην Ευρωπαϊκή Ένωση, να μεταφέρουμε στις επόμενες γενιές πολλά προβλήματα και λιγότερη κληρονομιά. Γι' αυτό, διερωτάται κανείς αν η ανάπτυξη στις Β.Β. θα αντιμετωπισθεί με βάση την εμπειρία και τα παθήματα του παρελθόντος ή αν θα 'ναι ακόμα «κάτι από τα ίδια».

Οι προβληματισμοί, στην εν λόγω ημερίδα, επεκτάθηκαν σε θέματα όπως τη μεθοδολογία σχεδιασμού, τη συμμετοχική διαδικασία και το όραμα για την περιοχή, με παρουσιάσεις που αφορούν σε σύγχρονες προσεγγίσεις και την αειφόρο ανάπτυξη. Από πλευράς τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως εξηγήθηκαν τα στάδια που θα ακολουθηθούν για τον καθορισμό των πολεοδομικών ζωνών στις Β.Β., ενώ παρουσιάστηκε πιλοτικό πρόγραμμα σχετικά με τη διαδικασία «δομημένου δημοκρατικού διαλόγου», που έγινε στα κρασοχώρια, με τη συμμετοχή των κοινοτήτων.

Ένα πρόγραμμα, για το οποίο η Πολεοδομία μπορεί να 'ναι περήφανη, αλλά, που δεν φαίνεται να υιοθετεί στην περίπτωση των Β.Β., όπου, όπως μας ειπώθηκε, «η διαδικασία μελετάται ακόμα και δεν έχει καθοριστεί!»

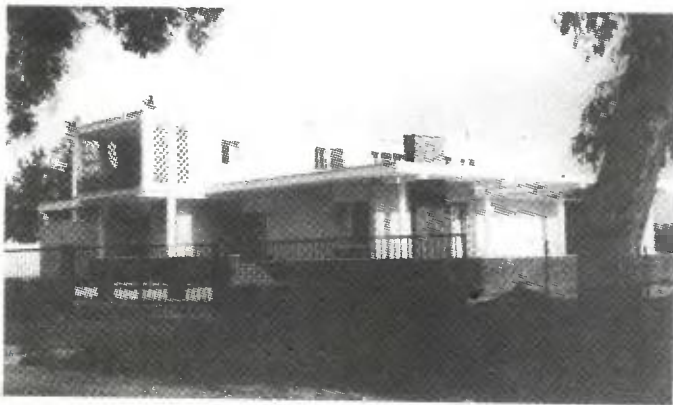
Οι ανησυχίες που προκύπτουν είναι εύλογες, λαμβάνοντας υπόψη το υφιστάμενο πλαίσιο σχεδιασμού αλλά και αυτό που προκύπτει με τη νέα συμφωνία. Να πούμε, ότι το νέο καθεστώς των Β.Β. δεν είναι και τόσο ξεκάθαρο, καθώς, ενώ εκχωρείται στην κυπριακή δημοκρατία το 78% της εκτάσεως των βάσεων και οι εξουσίες πολε-

οδομικού σχεδιασμού και εξέτασης αιτήσεων, ο Άγγλος διοικητής διατηρεί δικαίωμα βέτο. Επίσης, με βάση τις πρόνοιες του νόμου Περί Πολεοδομίας & Χωροταξίας, οι πολεοδομικές αποφάσεις λαμβάνονται από τον Υπουργό ή από πρόσωπα και όργανα, τα οποία εξουσιοδοτεί το Υπουργικό Συμβούλιο και όπως διαφαίνεται, δεν υπάρχει ξεκάθαρη πρόταση για εκσυγχρονισμό. Μέχρι τώρα δε, η διαδικασία καθορισμού πολεοδομικών ζωνών στις Β.Β., έδωσε ελάχιστο χρόνο (3½ μήνες) για κατάθεση εισηγήσεων από τις τοπικές κοινότητες/δήμους, που μη ξέροντας τι να κάνουν αποτάθηκαν σε ιδιώτες πολεοδόμους και οργανώσεις για βοήθεια. Έτσι, πραγματοποιήθηκε η πολεοδομική ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης, μια βασική προεργασία που διερωτάται κανείς γιατί δεν την ανέλαβε η Πολεοδομία.

Παράλληλα, έχουμε υπόψη ότι τους τελευταίους μήνες προωθούνται στη Βουλή τροποποιήσεις νόμων που σχετίζονται με την ακίνητη ιδιοκτησία και τα παράλια όπως π.χ. νόμος περί Δασών, περί Παραλιών, περί Οδών και Οικοδομών. Σ' αυτούς, μειώνεται ο χρόνος για ενστάσεις και μέχρι σήμερα, δεν φαίνεται να αναβαθμίζεται η συμμετοχή των πολιτών, ενώ οι πρόνοιες του Δικτύου Natura 2000 δεν περιλαμβάνονται. Με τη δικαιολογία για επίσπευση στην ανάπτυξη λόγω οικονομικής κρίσης, αλλά και λόγω επιβολών της Τρόικας για πιο γρήγορες και παραγωγικές διαδικασίες, είναι επίφοβο το ότι διαμορφώνονται οι νομοθεσίες όπως βολεύει και ευνοεί μια μειοψηφία.

Για τη διαμόρφωση οράματος με στόχο την αειφόρο ανάπτυξη υπάρχουν μέθοδοι που χρειάζονται διεξοδικές και συμμετοχικές διαδικασίες για τις οποίες απαιτούνται μεν κάποια χρόνια, αλλά εξασφαλίζουν μακροπρόθεσμο σχεδιασμό και προστατεύουν τα ανθρώπινα δικαιώματα του πολίτη. Η δε ανάπτυξη σε ένα τόσο μικρό νησί, δεν αφορά μόνο τους άμεσα εμπλεκόμενους αλλά και το σύνολο της κυπριακής κοινωνίας! Η ημερίδα για τις Β. Βάσεις, έληξε με την υποσχέση να συνεχιστεί η συζήτηση. Η πρωτοβουλία των διοργανωτών αξίζει συγκαρτηρία και ευχόμαστε να αποδώσει.

Η Στέλλα Ευαγγελίδου είναι Αρχιτέκτονας.

Στο κείμενο της Στέλλας Ευαγγελίδου το Σάββατο 18/10 δημοσιεύτηκαν λάθος λεζάντες στις φωτογραφίες. Οι σωστές είναι:

Φωτό αριστερά: Το πρώτο έργο του Φώτη Κολακίδη: Σχεδιάστηκε στο γραφείο του W. Gropius (1954) και έχει κατεδαφιστεί.

Φωτό δεξιά: Οι χρωματικές επεμβάσεις του Δήμου Λ/σίας (ώχρα, γκριζο, μαύρο) αλλοιώνουν την αισθητική και ιδεολογία των μοντέρνων κτηρίων και προκαλούν σύγχυση στην ιστορική ανάγνωσή τους.

